

OVET ESTEETTÖMIKSI

Hyvä oviympäristö

on rakenteellisesti esteetön sekä turvallinen. Jos oviympäristö vaatii henkilökohtaisia apuvälineitä on niiden käyttö jo suunnitteluvaiheessa harkittu. Esteettömässä oviympäristössä ei kukaan tarvitse henkilökohtaista avustajaa ovia aukomaan tai sulkemaan.

Tämä opas esittää keinoja sekä oviympäristön että oven esteettömyyden parantamiseksi.

Esteettömyys muodostuu monesta osa-alueesta:

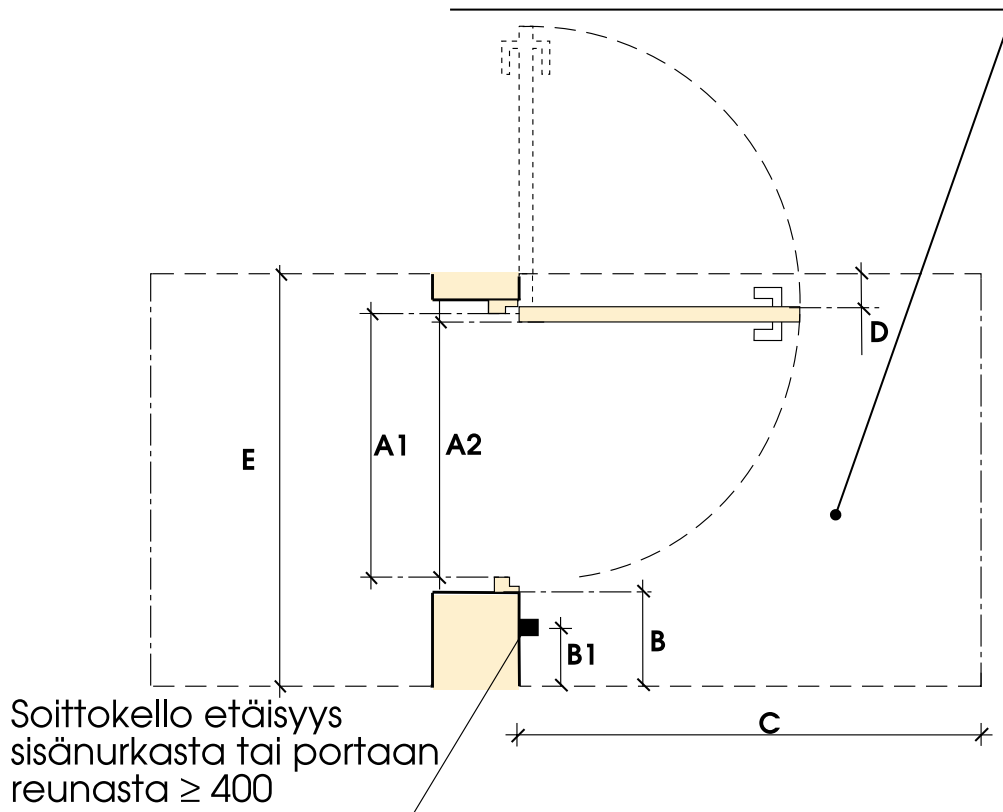
- **Oviympäristö** on esteetön, jos tilan mitoitus ja tasoeron ratkaisu on oikea.
- **Ovi on esteetön**, jos se on tarkoituksenmukainen, riittävän leveä ja kynnysongelma on ratkaistu.
- **Oven varusteet** eivät muodosta estettä, jos lukitus ja helat ovat valittu oikein, kuten muukin oven varustelu, sekä
- **Automaatiikka** on toteutettu tarkoituksenmukaisesti ja turvallisesti.

Yleinen kulkemisen este on **kynnys**. Väliovien kynnykset voidaan yleensä poistaa. Kynnyksen maksimikorkeus on 20 millimetriä. Kynnys voidaan korvata kynnyksellä tai oveen asennettavalla ns. automaattikynnyksellä. Ratkaisua käytettäessä on syytä ottaa yhteyttä rakennusalan asiantuntijaan.

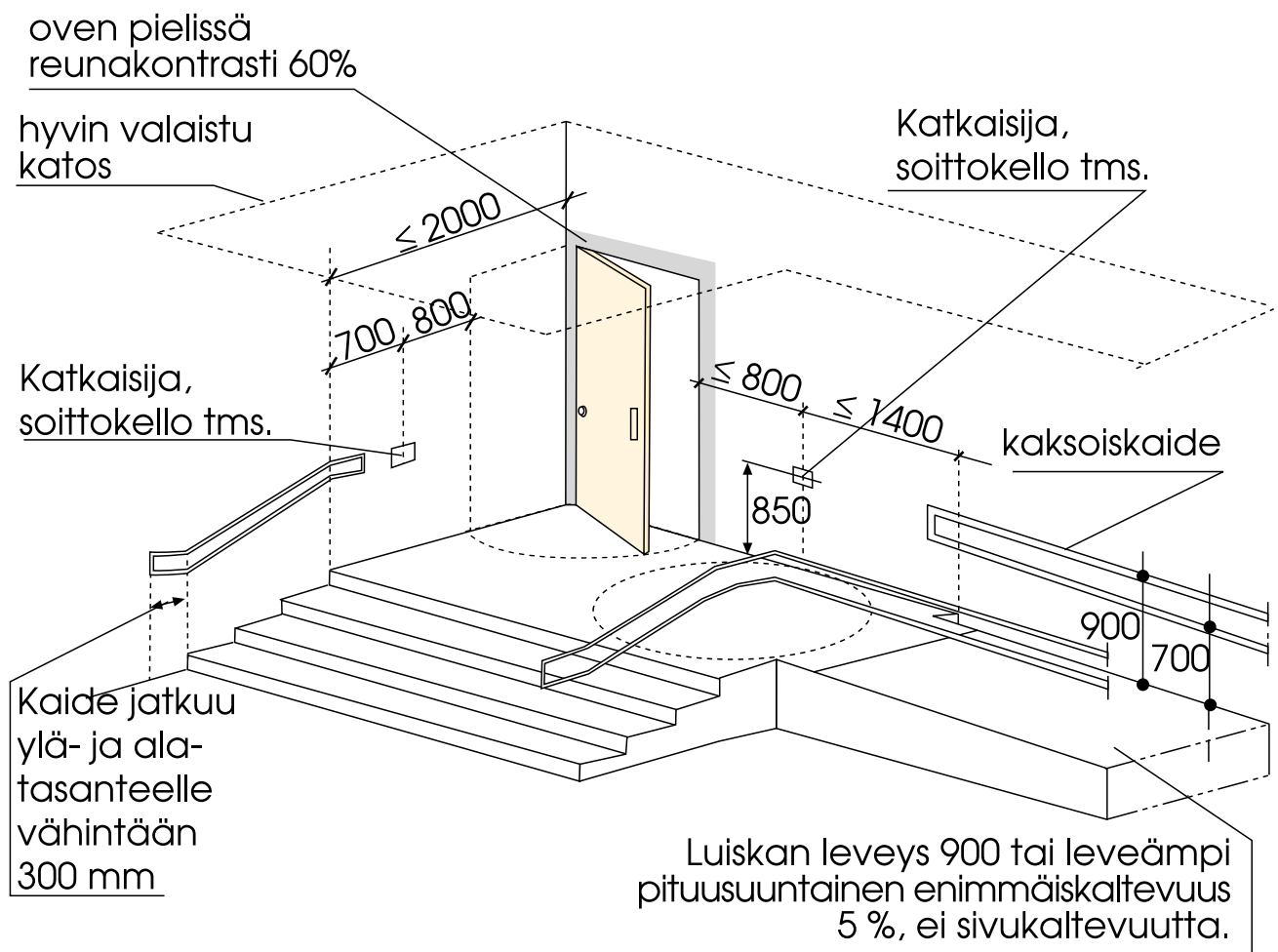
Oven **havaittavuutta** voidaan parantaa maalaamalla pielilaudat seinistä erottuviksi. Ulko-oven havaittavuutta voidaan tehostaa jalkakäytävän pinnan laadun muuttumisella. Ovien aukipitolaitteista ei saa aiheutua kompastumisvaaraa.

Tietoa esteettömästä oviympäristöstä:
<http://www.abloy.fi>

Oven ulkopuolisella tasanteella vapaa tila oven aukeamiskaaren ulkopuolella pyörätuolin kääntymispyrälle, jonka halkaisija on 1800 mm. Ulkokäyttöön tarkoitettujen sähköisten pyörätuolin kääntymispyyrän halkaisija on 2500 mm.

- **A** ≥ 850 mm
 - A1** oven vapaa leveys= karmin valoleveys, kun ovi aukeaa 180°
 - A2** oven vapaa leveys= karmin valoleveys - oven paksuus, kun ovi aukeaa 90°
- **B** ≥ 400 mm
- **B** ≥ 700 mm, jos vieressä on alasjohtava porras tai liuska
- **B1** ≥ 400 mm
- **C** ≥ 1500 mm
- **C** ≥ 2000 mm, jos kohtisuoraan ovea vastapäätä on alaspäin johtava porras tai liuska
- **D** = ovenpainikkeen tarvitsema tila
- **E** käytävän leveys
 - ≥ 1800 pyörätuolit mahtuvat sivuuttamaan toisensa
 - ≥ 1500 pyörätuoli ja jalankulkija mahtuvat sivuuttamaan toisensa

Ulko-ovi (10M) tai kulkuaukko vähintään 850 mm. Oven aukaisuvastus max. 10 Newton (≈ 1 kg)

Esteetön ulko-ovi varustetaan hyvin valaistulla katoksella, joka estää lumen kertymisen oven eteen sekä portaille ja luiskaan. Tasanteeseen, portaaseen ja luiskaan voidaan tarvittaessa asentaa lämmitys.

Portaat ja luiska varustetaan kaksoiskaiteella. Kaiteen ja seinän välinen vapaa tila 45 mm. Kaiteen halkaisija 30...50 mm.

Esteetön ulko-ovi on avattavissa ja lukittavissa yhdellä kädellä. Ovesa ei ole kynnystä tai kynnyksen korkeudeltaan enintään 20 mm.

Oviautomaattilla varustetun oven pysyttävä auki vähintään 25 sek., ja se varustetaan tarpeellisella turvalaitteistolla oveen törmäämisen estämiseksi.

Sisäänkäynnin läheisyyteen sijoitetaan penkki.

Ulko-ovessa käytetään käyttö- ja varmuuslukkoa. Käyttölukolla toteutetaan henkilöturvallisuus viranomais määräysten mukaisesti ja varmuuslukolla omaisuuden suojaus vakuutusyhtiöiden suositusten mukaisesti. Käyttölukko ja varmuuslukko voidaan sarjoittaa siten, että sama avain käy kumpaankin lukkoon turvallisuuden vaarantumatta. Asunnon oven lukkojen korkeusasemaa voidaan muuttaa. Käyttölukko asennetaan siten, että painike on 900 millimetrin korkeudella. Varmuuslukko asennetaan joko 400 millimetriä käyttölukon ylä- tai alapuolelle. Ulko-oven käyttölukko on voitava avata sisäpuolelta aina ilman avainta. Poistumistien kaikki lukot on voitava avata sisäpuolelta ilman avainta, kun asunnossa oleskellaan.

Käyttölukko voidaan säätää joko päiväkäyttö- tai lukitustilaan. Lukitustilaa suositellaan käytettäväksi aina, kun ovesta ei kuljeta jatkuvasti. Lukitustilassa lukko voidaan avata ulkopuolelta vain avaimella ja sisäpuolelta vääntönupista. Päiväkäyttötilassa, joka on käyttölukon toinen toimintavaihtoehto, lukko voidaan avata myös ulkopuolelta painikkeesta.

Käyttölukko valitaan siten, että avaimen kiertovastus on pieni ja oven aukaisussa ei tarvitse käyttää kuin yhtä kättä. Tämä vaatimus toteutuu **ABLOY® PRIVAT** -lukossa.

Avaimenreiän on erotuttava helposti. Reiän erottuvuutta voidaan tehostaa fosforoidulla reunuksella ja hyvällä valaistuksella.

Varmuuslukko lukitaan ja avataan vain avaimella. Asuinhuoneistojen varmuuslukkoa ei ole tarkoitettu käytettäväksi silloin, kun asunnossa ollaan sisällä, koska asunnosta on hätätilanteessa päästävä ulos ilman avainta. Varmuuslukko on pystyttävä avaamaan avaimella ulkopuolelta vaikka sisäpuolella avain on avainpesässä.

Lukkojen valinnassa opastaa paikkakunnan **ABLOY®**-valtuutettu lukkoliike.

Oven molemmilla puolilla on joko painike tai vedin. Asunnon oven painikkeet ja vetimet voidaan valita tai vaihtaa ja asentaa sopivalle korkeudelle asukkaan tarpeen mukaiseksi.

Jos ovi pitää pystyä avaamaan ranteella tai kyynärpäällä, on vetimen ja ovilevyn välinen tila oltava vähintään 60 millimetriä. Vetimen halkaisija on reumaatikoilla 25 millimetriä ja muilla 30 ... 40 millimetriä. Oven avaaminen on sujuttava myös avoimella kämmenellä. Pitkä vedin sijoitetaan vinoon asentoon, jolloin oven avaaminen on käsivarrella mahdollista. Poikkileikkaukseltaan vedin on joko pyöreä tai ovaali. Hyvä vedin ei sisällä kromia, nikkeliä tai kumia, joille osa käyttäjistä voi olla allergisia.

Heikkovoimaisen tartuntaotetta avaimen voidaan parantaa tarkoitusta varten suunnitellun avainperän avulla.

Pitkänomainen vedin mahdollistaa erilaiset otekorkeudet. Vanhuksen otekorkeus on 900 millimetriä, pyörätuolinkäyttäjän noin 800 millimetriä.

Oven saranapuolelle asennetaan vedin 800 millimetrin korkeudelle vaakatasoon, jotta pyörätuolinkäyttäjän on helppo sulkea ovi sisäpuolelta.

Ovensuljin helpottaa ovesta kulkemista ja estää oven rikkoutumisen, kun ovi ei paiskaudu auki tai kiinni esimerkiksi tuulen voimasta. Sulkeutumishidastimella varustettu suljin hidastaa oven sulkeutumista ja näin helpottaa käyntiä ovesta. Ovensuljin varustetaan aukipitolaitteella.

Ovisilmä tuo asukkaalle turvallisuuden tunnetta. Ovisilmän korkeusasemassa huomioidaan asukkaan pituus (pyörätuoli). Tarvittaessa ovi varustetaan kahdella eri korkeudella olevalla ovisilmällä. Ovisilmän katselukulman on oltava mahdollisimman laaja (200°).

Postiluukku sijoitetaan mahdollisimman ylös. Luukun alle asennetaan kori, jonka pohjan korkeusasema pyörätuolin käyttäjällä lattiasta vähintään 400 mm. Jos asukas ei voi kumartua, kori nostetaan soveliaalle korkeudelle.

Ovi varustetaan soittokellolla, johon voidaan kytkeä tarvittaessa hälytysvalo tai asukkaan mukana pitämä tärinälaite.

Huoneiston kerrostasanteelle aukeavalle ovelle asetetaan samat vaatimukset mitä edellä on esitetty ulko-ovesta. Koska ovi aukeaa porraskäytävään päin, on oviympäristön suunnittelussa otettava huomioon ovea avaavan henkilön putoamisvaara portaisiin. Oveen ei asenneta kahta peräkkäistä ovilehteä, vaan äänieristys- ja ovelle asetettavat muut vaatimukset on täytettävä yhden ovilehden avulla. Yksilehtisestä ovesta on helppo kulkea ja se on mahdollista automatisoida.

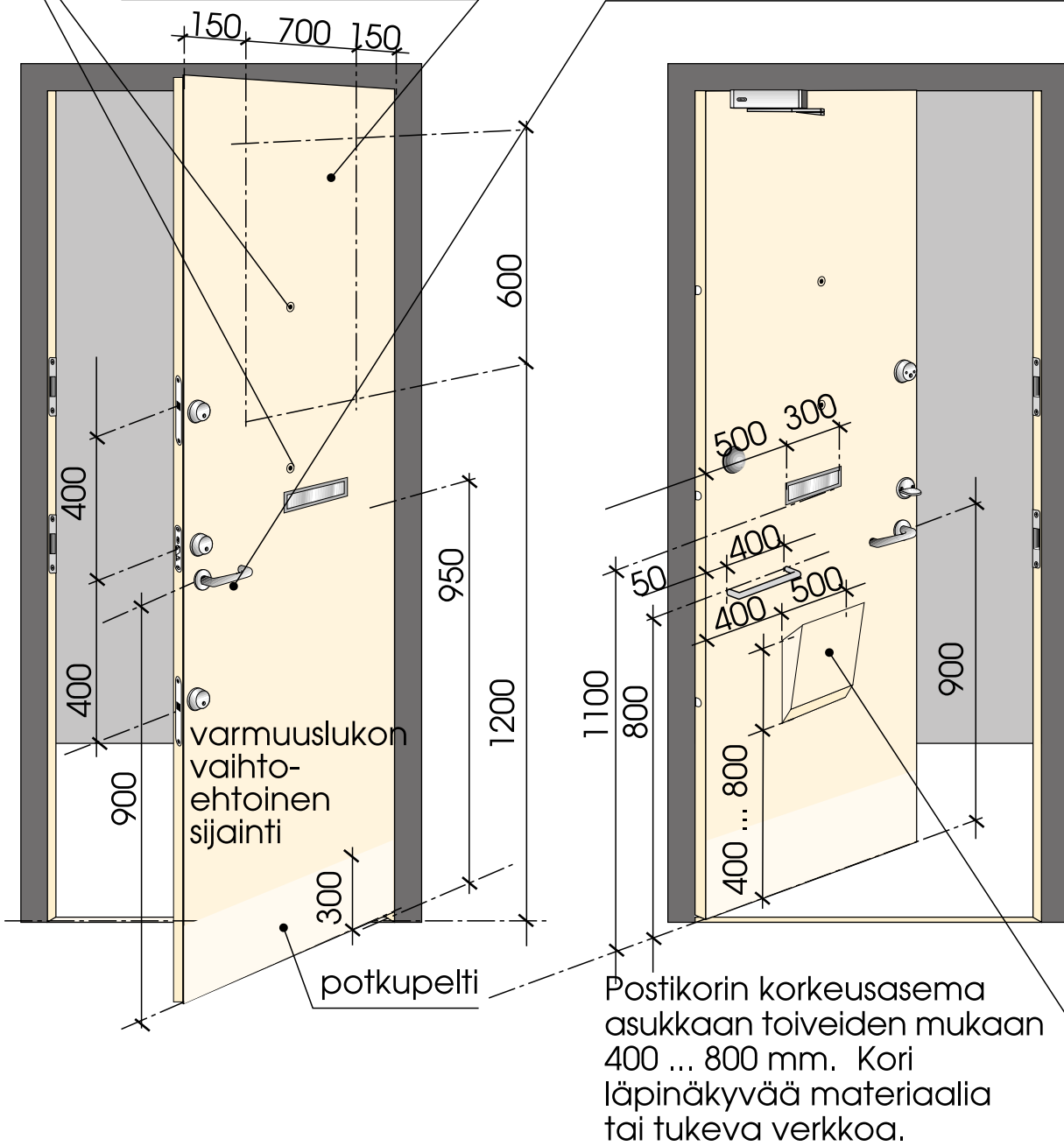
(ovilehti 10M; kulkuaukon leveys väh. 850 mm)

Ovisilmä

korkeusasema(t) asukkaan/asukkaiden pituuden mukaan, alempi pyörätuolinkäyttäjälle

Jos oven ulkopinnassa on painikkeen sijasta vedin, asennetaan sen alareuna 700 mm korkeudelle, eikä se saa peittää avainpesää. Vetimen pituus väh. 400 mm

alue, jolle voidaan sijoittaa ikkuna-aukkoja

(sähköputkitus sähkölukeille ja oviautomaatiikalle)

Varaus seinään ABLOY sähkölukon ohjausyksikköä ja kytkentärasiaa varten.

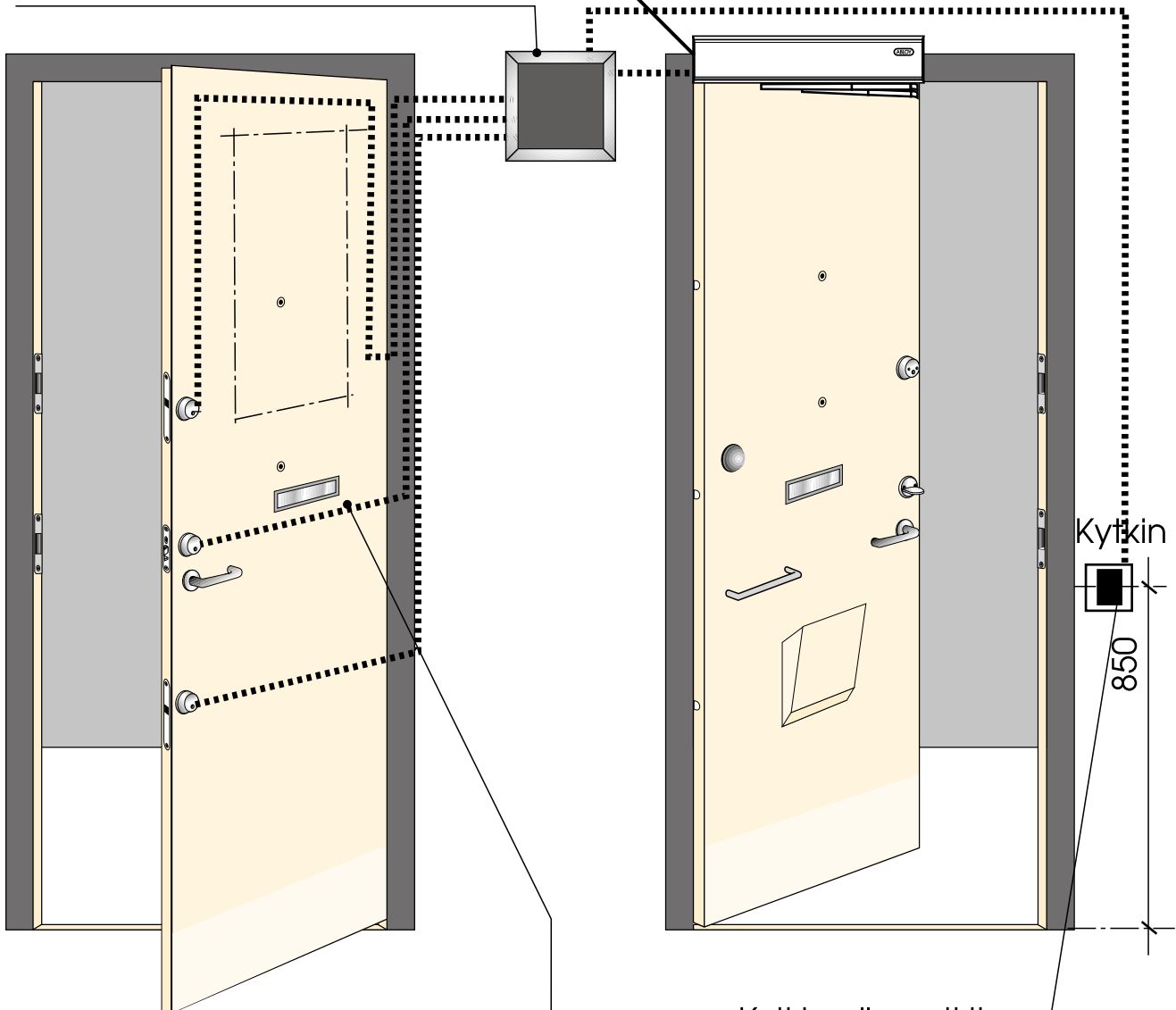
Minimi

- lev. 250 mm
- kork. 300 mm
- syv. 50 mm

sähkölukon jatkokaapelin pituus 6 m

Pistotulppajohto
1000 mm

230 V maadotettu
sähköpistoke

Ylivientisuoja ABLOY 8810/8811.
Sähköjohto tuotava suojaputkessa
eristetilan läpi karmin ulkopintaan.
Jokaiselle lukolle oma putkitus
kytkentäkotelolta.

Kytkimelle putkitus
kytkentäkotelolta.

Asunnon väliovet voidaan poistaa, jos niistä aiheutuu haittaa kulkemiselle. Poistetut ovet on syytä säilyttää seuraavaa asukasta varten. Yleensä väliovien kynnykset voidaan poistaa (lukuunottamatta suihkutilan oven kynnystä). Jos tasoeroa ei voida poistaa, voidaan se korjata askelnostimen avulla. Väliovien vetimet ja painikkeet voidaan vaihtaa tarpeen mukaisiksi.

kuva 6

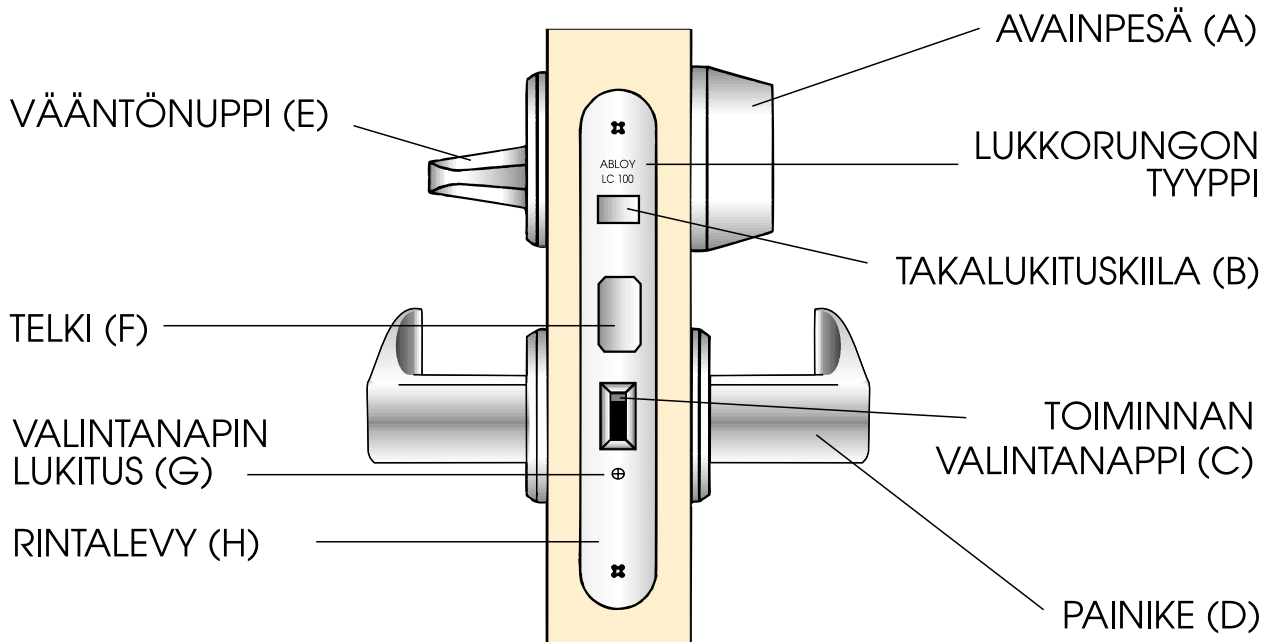
Helppokäyttöisen askelnostimen avulla voidaan korjata pienet tasoerot (20 ... 200 mm).

Parvekkeen oven vapaa kulkuleveys tulee olla vähintään 850 millimetriä eikä parvekkeenkaan ovesa saa olla kulkua haittaavaa kynnystä. Parvekkeen ja huoneiston välinen tasoero on korjattavissa. Esteetön parvekeovi on lähes samankaltainen varustukseltaan ja ominaisuuksiltaan kuin esteetön ulko-ovi.

Ikkunoihin voidaan tarpeen vaatiessa vaihtaa isohkot painikkeet. Avattavat ikkunat varustetaan aukeamisrajoittimin ja lukitusmahdollisuudella. Ratkaisu on turvallinen myös lapsiperheissä.

Saunan oven vaatimukset eivät poikkea muille oville asetettavista vaatimuksista. Lukitsevan lukon sijaan saunan ovesa käytetään rullasalpaa. Rullan ulkonemaa voidaan säätää rullan yläpuolella olevasta ruuvista. Oven rullasalpaa ei saa säätää liian tiukaksi. Oven ikkunaosa on jaettava riittävän useilla puitteilla oven havaitsemisen helpottamiseksi. Ovi varustetaan tukevilla puisilla vetimillä, joiden yläpään korkeusasema on 950 millimetriä ja vetimen pituus on vähintään 200 millimetriä. Oven sulkemiseksi sen sisäpuolelle asennetaan oven levyinen lisävedin vaakatasoon 800 millimetrin korkeudelle.

Kaikkien vetimien sormitilan tulee olla vähintään 45 millimetriä ja käsivarrella avattaessa 60 millimetriä.

Avainpesä (A): Lukon osa, johon avain työnnetään (ns. lukon "sydän").

Takalukituskiila (B): Lukon rintalevyssä oleva pieni kiilamainen lisätelki, joka takalukitsee lukon automaattisesti oven sulkeutuessa.

Toiminnan valintanappi (C): Lukon rintalevyssä oleva pieni nappi, jolla käyttölukon takalukkiutuminen voidaan estää. Joissakin lukkorungoissa on ruuvi jolla voidaan estää toiminnan valintanapin siirtäminen.

Painike (D): Lukkoon kiinnitetty kääntyvä oven kahva.

Väätönuppi (E): Väännin, jolla lukko avataan sisäpuolelta.

Telki (F): Metallinen lukon osa (ns. lukon "kieli"), joka työntyy oven karmiin kiinnitettyyn vastarautaan, kun ovi lukitaan.

Valintanapin lukitus (G): Valintanapin käyttö voidaan estää lukitsemalla se. Kierrä kuusiokoloruuvia noin kaksi kierrosta vastapäivään kunnes ruuvi pysähtyy.

Rintalevy (H): Lukon etulevy.

Vedin: Oveen kiinnitetty ripa, tai muu vastaava, josta vedetään tai työnnetään ovi auki tai kiinni. Ovea ei tule vetää auki avaimella!

Takalukitus: Käyttölukon asento, jossa telki on työntyneenä äärimmäiseen ulkoasentoonsa siten, että lukon saa auki ulkopuolelta ainoastaan avaimella (lukkoa ei saa auki oven raosta telkeä työntämällä). Takalukitus on tehokas keino estää asiattomien pääsy asuntoon. Lukko voidaan asettaa valinta-nupista takalukittumaan aina automaattisesti, jolloin takalukitsemista ei tarvitse erikseen muistaa.

ABLOY® PRIVAT-lukon käyttöohje

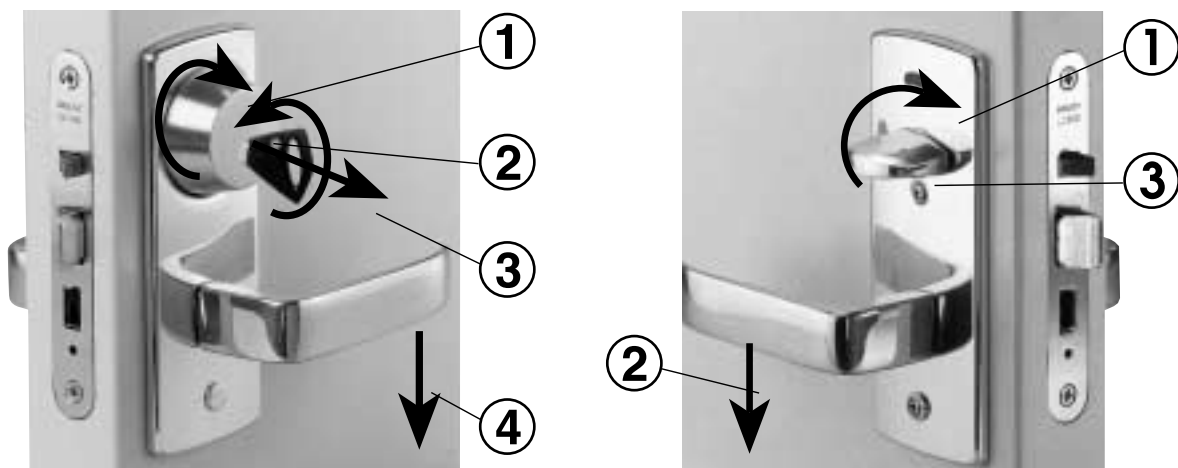
ABLOY® PRIVAT -käyttölukossa on kaksi käyttötoimintoa: lukitustila ja päiväkäyttötila, jotka on valittavissa lukkorungon etupinnassa (katso kuva 7) ns. rintalevyssä olevasta valintanapista (C). Valintanapin käyttö voidaan estää lukitsemalla se. Kierrä kuusiokoloruuvia (G) noin kaksi kierrosta vastapäivään kunnes ruuvi pysähtyy. Älä kiristä ruuvia liian tiukalle.

Lukko on lukitustilassa valintanapin ollessa yläasennossa. Lukon telki lukittuu automaattisesti oven sulkeuduttua. Lukittumisen voi tarkistaa painiketta painamalla (D). Lukko avataan ulkopuolelta avaimella (A) ja sisäpuolelta vääntönupista (E).

Lukko on päiväkäyttötilassa valintanapin ollessa ala-asennossa. Lukko ei lukitu vaan lukko on avattavissa aina painikkeesta. Tätä toimintoa on syytä käyttää vain silloin, kun asunnossa ollaan ja ovesta halutaan kulkea ilman avainta.

Lukon käyttöohje

kuva 8

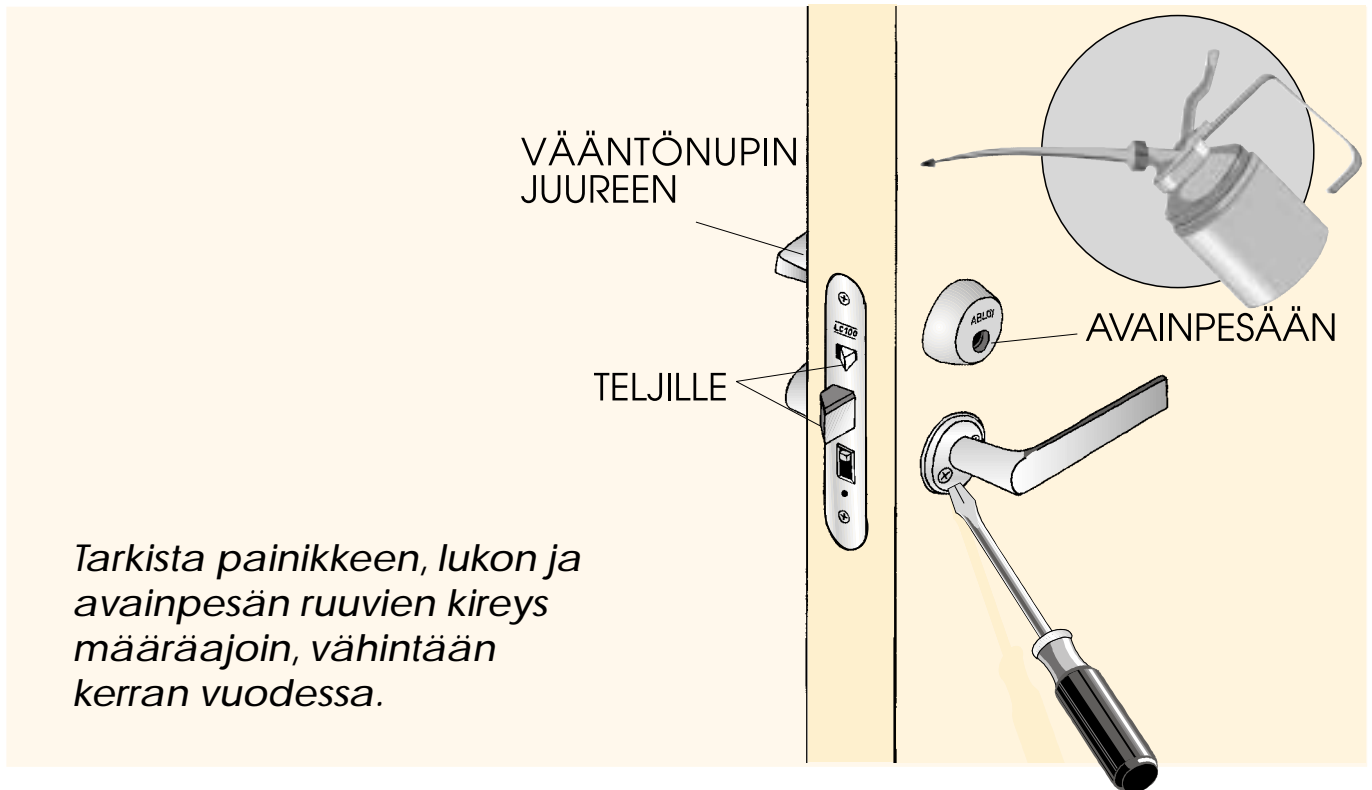

Lukko avataan ulkopuolelta avaimella (katso kuva 8):

1. Käännä avainta myötäpäivään kunnes avain pysähtyy.
2. Kierrä avainta vastapäivään takaisin lähtöasentoon.
3. Ota avain pois lukosta.
4. Avaa ovi painikkeesta. Lukko lukkiutuu oven sulkeuduttua.
Älä unohda avainta lukkoon!

Lukko avataan vääntönupista:

1. Kierrä nuppia myötäpäivään kunnes nuppi pysähtyy ja irrota ote nupista.
2. Avaa ovi painikkeesta.
3. Vääntönuppi palautuu automaattisesti vaaka-asentoon ja lukko lukkiutuu oven sulkeuduttua.

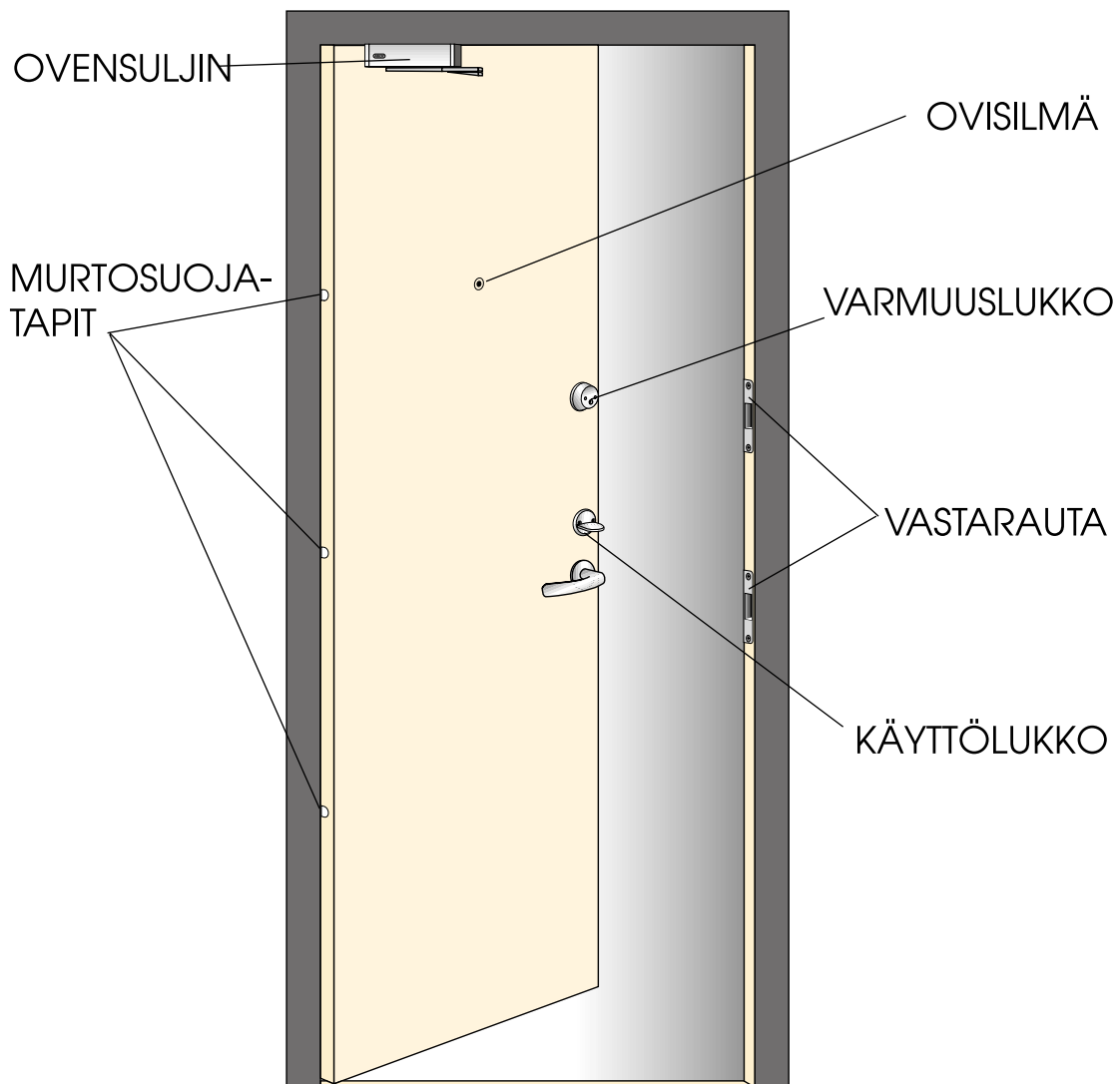
Tarkista painikkeen, lukon ja avainpesän ruuvien kireys määräajoin, vähintään kerran vuodessa.

Näin huollat ABLOY®-lukkojasi (katso kuva 9)

Tekniset laitteet tarvitsevat moitteettoman toiminnan varmistamiseksi säännöllistä huolenpitoa. Niin myös kotiovesi ABLOY®-lukot. Lukkojen omatoiminen huolto on varsin vaivaton toimenpide: tippa ompelukone- tai lukkoöljyä lukkojen kriittisiin kohtiin eli:

Suorita kaikkien lukkojen telkien ja avainpesien (käyttölukot, varmuuslukot, pitkäsalvat) voitelu kerran vuodessa. Tarkista myös, että kaikki kiinnitysruuvit ovat kunnollisesti kiinni. Muista, että lukot toimivat vain, kun ovi on huolellisesti suljettu. Oven lukkiutuminen on aina syytä varmistaa työntämällä ovea - etenkin, jos ovessasi on tiukat tiivisteet. Käyttölukon lukkiutuessa kuuluu pieni, mutta merkittävä napsahdus: se on merkki siitä, että telki on tullut ulkoasentoonsa ja ovi on varmasti lukossa. ABLOY® PRIVAT -käyttölukon lukitustilan voit varmistaa helposti myös painikkeesta kokeilemalla.

Muista aina, että jos avaimesi katoaa tai muutat uuteen asuntoon, sinun on syytä sarjoituttaa asuntosi lukot uudelleen. Uudelleensarjoituksella varmistat, ettei edellisillä asukkailla ole asuntosi avainta. Teettäessä kaikki lukitustyöt ABLOY® -valtuutetussa lukkoliikkeessä voit olla varma, että lukitus-turvallisuutesi on osaavissa ja luotettavissa käsissä.

- Vastarauta** on oven karmiin kiinnitetty levy lukon teljelle.
- Ovensuljin** vetää oven luotettavasti kiinni ja estää oven sulkeutumisen liian nopeasti.
- Ovisilmästä** katsomalla voi tunnistaa sisäänpyrkijän. Ovisilmästä ei näe sisälle.
- Murtosuojatapit** estävät murtautumisen oven saranapuolelta.

KÄYTTÖÄ EI SUOSITELLA:

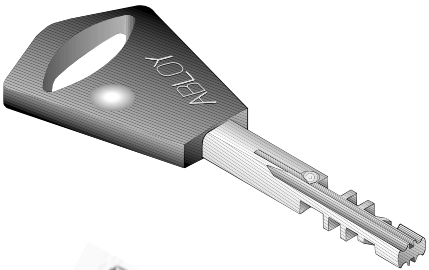
- **Varmusketju** rajoittaa oven avautumista. Sen käyttöä ei suositella, koska ovisilmä on toimivampi sisäänpyrkijöiden tunnistamisessa.
- **Rakorauta:** Oven reunaan lukon kohdalle kiinnitetty metallilevy. Rakorauta ei paranna lukitusturvallisuutta käytettäessä hyväksytyjä, oikein valittuja ja asennettuja lukkoja.

ABLOY® CLASSIC on avainturvallisuudeltaan perustason lukitusratkaisu. Lisäavainten teettäminen on helppoa ja se edellyttää, ettei avain joudu vieraisiin käsiin.

ABLOY® PROFILE -moniura-avain, jota ei enää käytetä uudislukituksessa. Alkuperäisten lisäavainten teettäminen on rajoitettua.

ABLOY® EXEC lukitukselle on ominaista suojattu asiakastietojen käsittely ja rajoitettu mutta joustava lisäavainpalvelu. Lisäavaimien tilaamiseen tarvitaan aina **ABLOY® EXEC** -avainkortti. Avaintilauksissa palvelevat **ABLOY®**-valtuutetut lukoliikkeet.

ABLOY® EXEC ID avain on omimmillaan kohteissa, joissa avainhallinnan, kulkuoikeuksien ja nopeiden yksittäisten muutosten tarpeet ovat korostuneita. **ABLOY® EXEC ID** tarjoaa kaksinkertaisen turvallisuuden, mekaanisen avaimen ja elektronisen tunniste.

Kaikki **ABLOY** -lukot ja -avaimet ovat turvallisia ja kestäviä. Avain on arvoesine, jonka hetkellinenkin joutuminen vieraisiin käsiin on kaikin tavoin estettävä. Avainten ja lukituksen valinnassa palvelevat **ABLOY** -valtuutetut lukoliikkeet.

Oviautomatiikka ja sähkölukitus

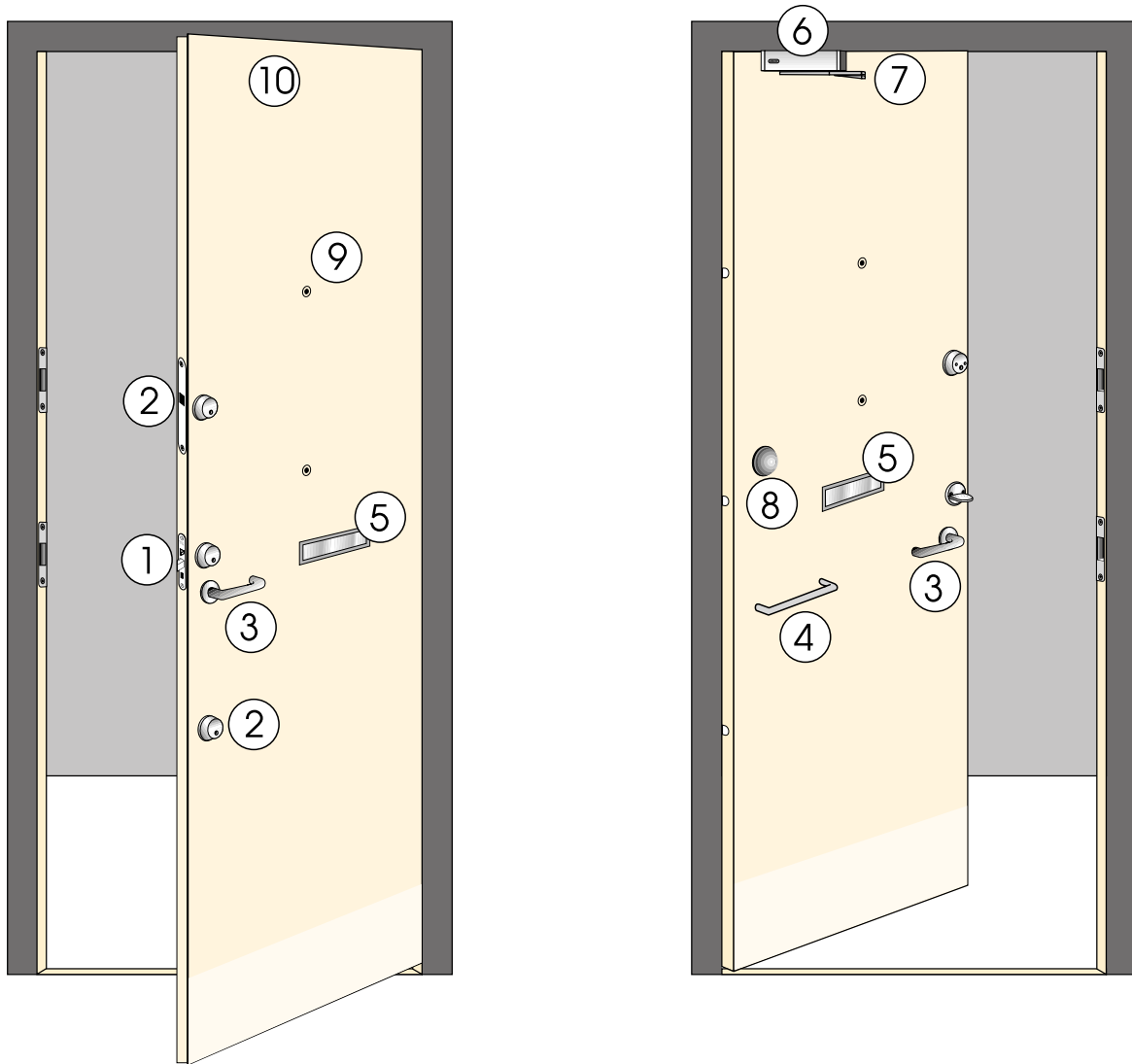
Ensimmäinen askel oven automatisoinnissa on niin sanotun painiketoimisen solenoidikäyttölukon asentaminen oveen. Solenoidilukon avaaminen (kytkeminen päiväkäyttötilaan) tapahtuu ulkoapäin tunnistuslaitteen avulla, joka voi olla esimerkiksi avaimenperässä tai kiinteästi asennettuna pyörätuoliin. Sisältäpäin lukon avaaminen tapahtuu joko tunnistuslaitteen tai seinään asennetun painonapin avulla. Oven avaaminen tapahtuu normaalisti painikkeesta. Solenoidilukko voi olla ratkaisu parkinsonin tautia sairastavan, reumaatikon tai voimattoman vanhuksen oven avaamisongelmaan, kun avaimen hallinta on vaikeaa. Lisäksi oveen voidaan asentaa moottorivarmuuslukko. Katso kuva 12.

Toinen askel on moottorilukon asentaminen. Moottorilukko voidaan asentaa käyttölukoksi, varmuuslukoksi tai molemmat lukot voivat olla moottorilukkoja. Moottorilukko avataan ulkoapäin tunnistuslaitteella kuten solenoidilukkokin, ja sisäpuolelta tunnistuslaitteella tai painonapista. Oven avaaminen tapahtuu ilman painiketta ovea työntämällä tai vetämällä vetimestä.

Kolmas askel on, että moottorilukon (molemmat lukot ovat moottorilukkoja) lisäksi oveen asennetaan kääntöovikoneisto turvalaitteineen. Katso kuva 13.

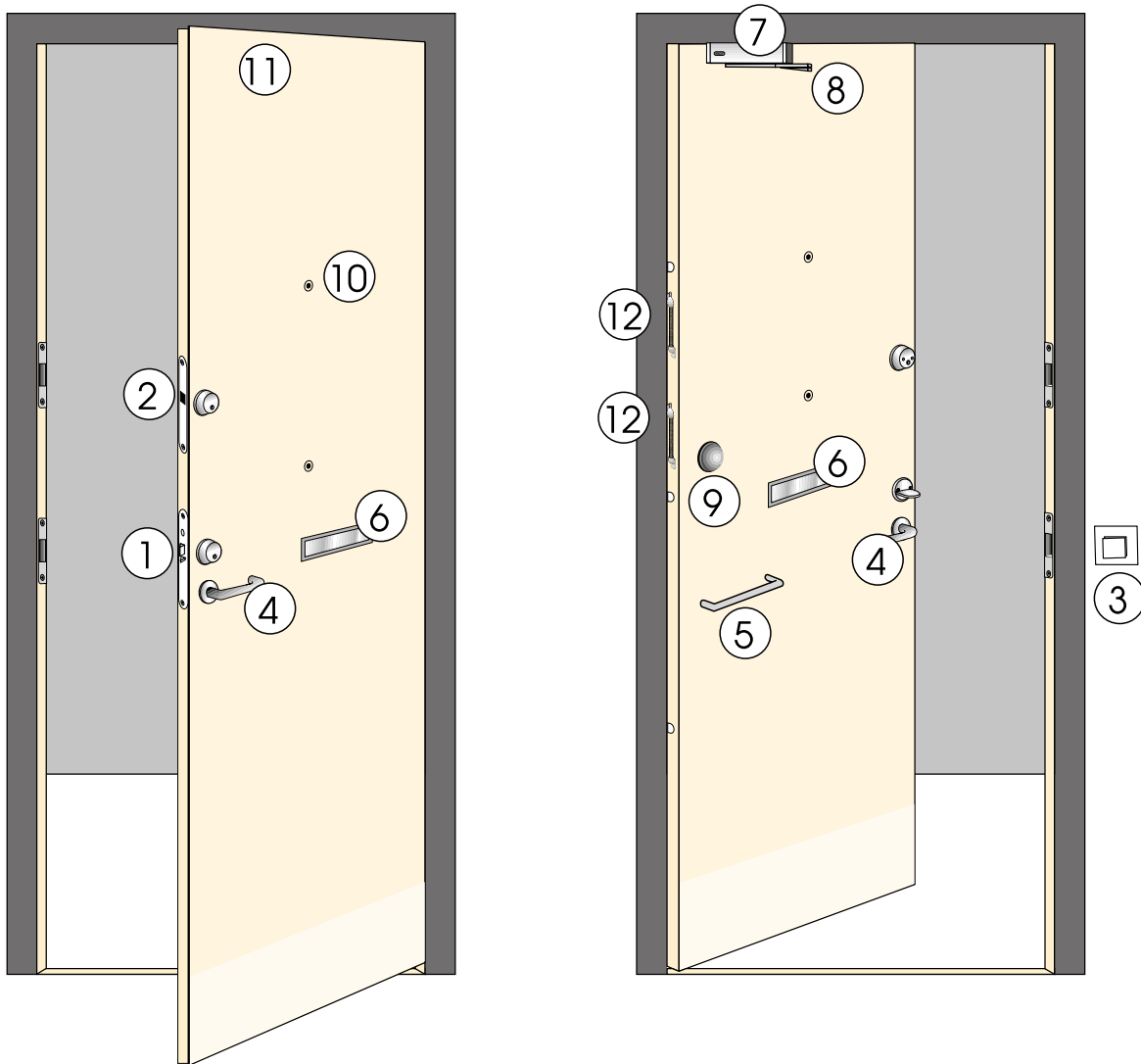
Automatiikan ja sen ohjausjärjestelmän suunnittelu on aina annettava asiaan perehtyneen ovisuunnittelijan ratkaistavaksi. Ohjausjärjestelmä suunnitellaan aina tapauskohtaisesti, jotta oven käyttäjä voi avata oven hänelle soveliaalla sähköisellä avaimella. Asiantuntija-apua suunnittelijan löytämiseksi saa paikkakunnan ABLOY -valtuutetusta lukkoliikkeestä, Invalidiliitosta, oman kunnan esteettömyysasiamieheltä tai korjausneuvojalta.

Avausautomatiikalla varustettavaan oveen asennetaan aina tarvittava ohjaus- ja turvalaite tai -laitteet, jotta avautuva tai sulkeutuva ovi ei aiheuta vaaratilanteita. Oviympäristöön sijoitettavien ohjaus- ja turvalaitteiden asennuksessa huomioidaan käyttäjän tarpeet. Painonappien ja muiden käsin kosketeltavien laitteiden sopiva asennuskorkeus on 800 - 1100 millimetriä.

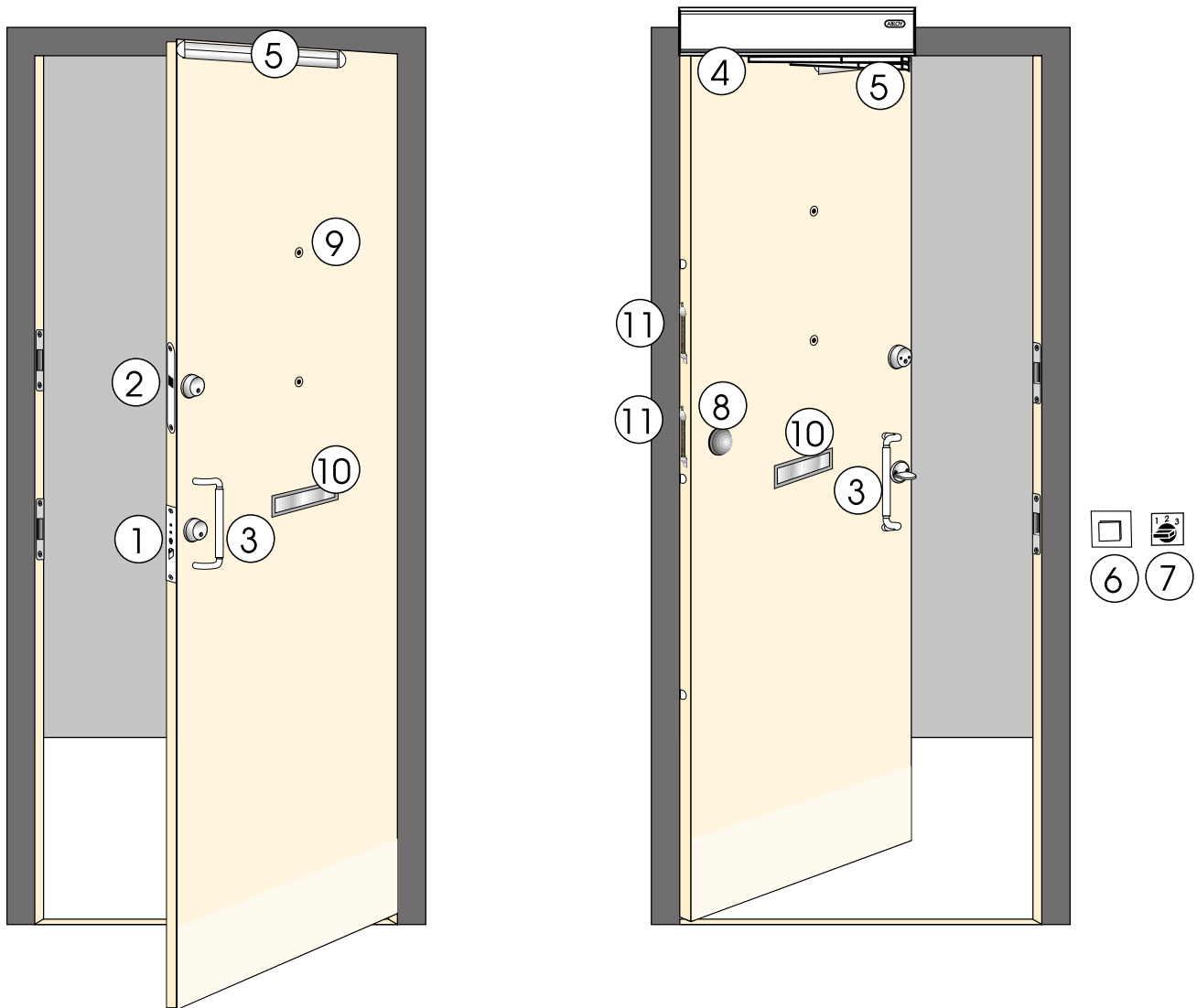
Tarvikeluettelo

1	käyttölukko	ABLOY ME 115
2	varmuuslukko	ABLOY ME 102
3	sisä- ja ulkopuolinen painike	Primo Presto 3-20/007
4	saranapuolen vedin	Primo Presto 137/400 K
5	postiluukku ja aukkosuoja	Primo 60 + 63
6	suljin	ABLOY DC240SH
7	aukipitolaite	ABLOY 7191
8	soittokello	Primo 64
9	ovisilmä	200°
10	pysäytin ylös ulkopintaan	Primo 630
•	avainpidike	Respecta AA 6242Y

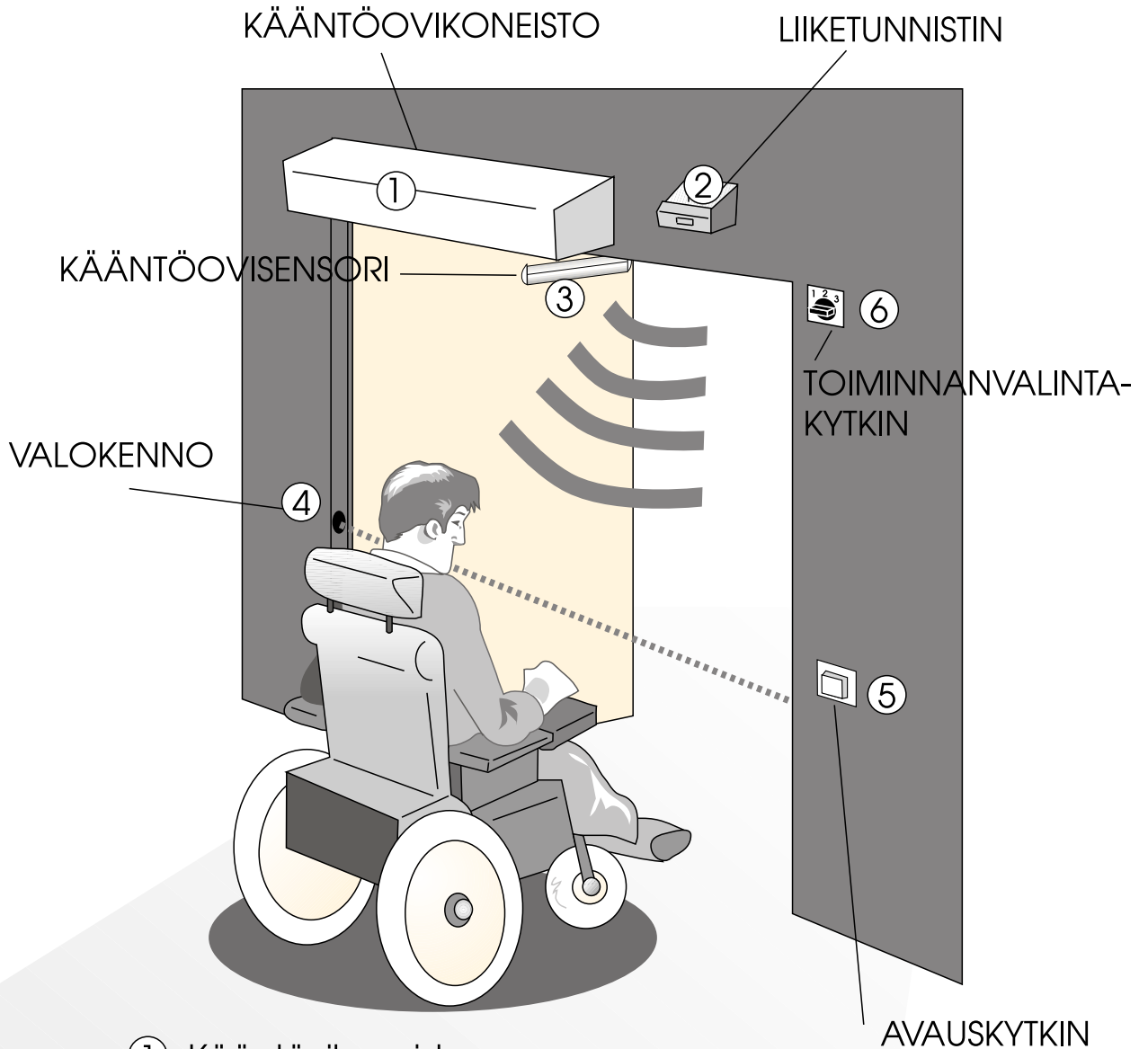
Tarvikeluettelo

1	käyttölukko (solenoidilukko)	ABLOY 8281
2	varmuuslukko (moottorilukko) ..	ABLOY 8290
3	lukon ohjauslaitteet	
	- kyynärkosketin (sisällä)	ABLOY DA023
	- mukana pidettävä henkilökohtainen lukkojen ohjauslaite	
4	sisä- ja ulkopuolinen painike	Primo Presto 3-20/007
	(• ulkopuolinen vedin	Primo Presto 138/400 K
5	saranapuolen vedin	Primo Presto 137/400 K
6	postiluukku ja aukkosuoja	Primo 60 + 63
7	suljin	ABLOY DC240SH
8	aukipitolaite	ABLOY 7191
9	soittokello	Primo 64
10	ovisilmä	200°
11	pysäytin ylös ulkopintaan	Primo 630
12	ylivientisuoja, 1 kpl/lukko	ABLOY 8810 tai 8811

Tarvikeluettelo

1	käyttölukko (moottorilukko)	ABLOY 8261
2	varmuuslukko (moottorilukko) ..	ABLOY 8290
3	ulko- ja sisäpuolinen vedin	Primo 138/400 LK
4	oviautomaatiikka	ABLOY DA400
5	turvalaitteet	
	- kääntöovisensori , 2 kpl	ABLOY DA002 ja DA001
6	lukon ohjauslaitteet	
	- kyynärkosketin (sisällä)	ABLOY DA033
	- mukana pidettävä henkilökohtainen oven ohjauslaite	
7	toiminnanvalintakytkin	ABLOY DA039 tai DA049
8	soittokello	Primo 64
9	ovisilmä	200°
10	postiluukku ja aukkosuoja	Primo 60 + 63
11	ylivientisuoja, 1 kpl/lukko	ABLOY 8810 tai 8811

- ① Kääntövikoneisto
- ② Tutka DA041, DA061, DA062
- ③ Kääntöovisensori DA001 tai DA002
- ④ Valokenno
- ⑤ Mikroaaltokytkin DA021
Painonappi DA023 tai DA043
- ⑥ Toiminnanvalintakytkin DA049 tai DA039

Automaattisesti avautuva ovi aukeaa liiketunnistimen tai avauskytkimen avulla. Viimeksi mainittu voi olla joko seinällä tai se voi olla henkilökohtainen. Automaattisesti avautuva ovi varustetaan tarvittavilla turvalaitteilla.

Oviympäristössä olevan esteen kartoitus ja korjaus

Kun ovi koetaan esteeksi, voidaan parantaa oviympäristöä, ovea, oven varusteita tai automatisoida oven toimintoja.

Kartoitustyö aloitetaan oviympäristön mitoituksen tarkastelulla. Ensimmäinen kysymys on: **Onko oven avaamiseen riittävästi tilaa?** Tilan suurentaminen saattaa vaatia paljon työtä tai olla jopa mahdotonta. Ongelman ratkaisemiseksi on syytä kääntyä rakennusalan asiantuntijan puoleen, joka voi arvioida onko korjaaminen mahdollista ja paljonko korjaus maksaa.

Seuraavaksi tarkastellaan ovea, toimivako oven nykyiset varusteet ja riittävätkö ne? (Ks. kuvat 4, 11, 12 ja 13)

- Onko saranat kunnossa ja öljytyt?
- Onko lukko huollettu (Ks. kuva 9)?
- Toimiiko lukkopesä ja kuinka kulunut on avain?
- Toimiiko ovensuljin?
- Ovatko tiivisteet liian tiukat, hankaako ovi karmia tai onko huoneistossa liian suuri alipaine?
- Onko ovesa asianmukaiset vetimet, painikkeet ja muut varusteet?

Jos oven varusteet ovat kunnossa tai huoltotoimilla ei puutteita ole saatu poistettua, parannetaan oven toimintaa uusimalla tai lisäämällä oven varustusta.

Korjaus tai muutostöihin ryhdyttäessä on syytä tarkistaa töiden luvallisuus. Neuvoja saa talon isännöitsijältä, kunnan korjausneuvojalta tai rakennus-tarkastajalta. Jotkut esitetyistä ratkaisuista saattavat vaatia rakennus- tai toimenpideluvan.

Töiden rahoitus on myös selvitettävä. Osaan töiden vaatimasta rahoituksesta voi saada kunnan asuntoviraston myöntämää korjausavustusta tai kunnan sosiaalitoimiston (kotisairaanhoidajan/esteettömyysasiamiehen) myöntämää vammaispalvelulakiin perustuvaa korjausavustusta.

Onko avaimella avaaminen tai avaimen hallinta hankalaa?

- Lisätään avaimeen lisäperä otteen vahvistamiseksi (ks. kuva 3).
- Oveen asennetaan sähkölukko, joka avataan sähköisellä avaimella ja ovi avataan painikkeen avulla.
- Oveen asennetaan vedin, jos sellaista ei ole ennestään.
- Oveen asennetaan avaava automatiikka.

Onko vääntönupista avaaminen hankalaa (avaaminen sisäpuolelta), kun vääntönuppia ei jaksa kääntää?

- Hankitaan avaamiseen soveltuva henkilökohtainen lisälaite.
- Lisätään vääntönuppiin lisälaite.
- Oveen asennetaan solenoidilukko, joka avataan sisältä painonapistasta.
- Oveen asennetaan moottorilukko, joka avataan sähköisellä avaimella.
- Oveen asennetaan avaava automatiikka.

Oven avaamisessa ei voi käyttää molempia käsiä.

- Vaihdetaan uusi ABLOY® PRIVAT -käyttölukko, jossa lukitus vapautetaan ensin ulkopuolelta avaimella ja ovi avataan sen jälkeen painikkeesta.
- Vaihdetaan lukko joko solenoidi- tai moottorilukoksi. (Solenoidilukossa telki vapautetaan sähköisellä avaimella tai sisäpuolelta vääntönupista ja ovi avataan painikkeesta. Moottorilukko avautuu kokonaan sähköisellä avaimella ja ovi voidaan avata työntämällä/ vetämällä.)

Onko painike / vedin hankala?

- 1) Vetimestä / painikkeesta ei saa otetta.
 - Vaihdetaan muodoltaan sovelias vedin tai painike.
 - Oveen asennetaan avaava automatiikka.
- 2) Käsi tai käsivarsi ei mahdu oven ja vetimen / painikkeen väliin.
 - Oveen vaihdetaan uusi oikein mitoitettu painike /vedin.
 - Oveen asennetaan oven avaava automatiikka.
- 3) Vedin / painike on väärällä korkeudella.
 - Asennetaan vedin oikealle korkeudelle.
 - Asennetaan uusi lukko ja painike oikealle korkeudelle.
 - Oveen asennetaan avaava automatiikka.
- 4) Sulkeminen sisäpuolelta on hankalaa.
 - Asennetaan vedin saranapuolelle 800 millimetrin korkeudelle oven sulkemisen helpottamiseksi.
 - Oveen asennetaan suljin.
 - Oveen asennetaan avaava automatiikka, jolloin ovi myös sulkeutuu automaattisesti).
- 5) Vetimestä / painikkeesta allerginen reaktio
 - Jos vedin / painike sisältää kromia, nikkeliä tai kumia, niin vaihdetaan ko. aineista vapaaseen vetimeen / painikkeeseen.

Ovi on liian raskas työntää / vetää auki.

- Tarkistetaan mahdollisen sulkimen toiminta.
- Tarkistetaan, ettei asunto ole liian alipaineinen.
- Tarkistetaan tiivisteet ja tarkistetaan ettei ovi hankaa karmia.
- Oveen asennetaan avaava oviautomatiikka.

Oven, lukon tai vetimen hahmottaminen on vaikeaa.

- Oven erottumiseksi seinästä lisätään oven pieliin reunakontrastia esim. maalaamalla.
- Vedin/ avainpesä tehdään paremmin erottuvaksi ovesta valaistuksen tai heijastavien pintojen avulla.
- Asennetaan sähköinen lukitus ja tarvittaessa paremmin erottuva vedin.
- Korkean lasiaukkoon asennetaan teippaus tms. oveen törmäämisen estämiseksi.

Ovi ei pysy haluttaessa avoimena (koska lattiaan asennettu aukipitolaite on kompastumisvaaran vuoksi poistettu).

- Oveen asennetaan mekaaninen aukipitolaite.
- Varustetaan ovi aukipitävällä ovensulkimella.

Ovikellon soitto ei kuulu.

- Ovikelloon kytketään vilkkuvalo tai tärinälaite.

Asukas ei näe sisälle pyrkijää.

- Oveen asennetaan 200° kulmassa näyttävä ovisilmä asukkaan silmän korkeudelle.

Lattialle pudonnutta postia ei pysty nostamaan.

- Postiluukun alle asennetaan kori. Jos kori jää liian alas, asennetaan uusi postiluukku ja kori sopivalle korkeudelle ja vanha postiluukku tukitaan.

Asukas ei enää kykene avaamaan tai sulkemaan ovea.

- Oveen asennetaan sähköiset lukot ja avaava automatiikka. Avaava impulssilaite suunnitellaan asukkaan tarpeiden mukaan.

Automaattinen ovi avautuu/sulkeutuu liian nopeasti tai on liian pitkään/liian vähän aikaa avoimena.

- Kutsutaan ABLOY -valtuutettu lukkoliike säätämään oven automatiikkaa.

Voiko vanhaan oveen asentaa automatiikkaa?

- Kyllä. Vanhan oven pitää toimia mekaanisesti hyvin. Kuluneet saranat voidaan vaihtaa kuten oven kaikki muutkin vialliset varusteet. Oven yläpuolella pitää olla tilaa ovikoneistolle. Automatiikka vaatii toimiakseen normaalin sähkövirran. Jos sähkövetojen pinta-asennus sallitaan, on sähkötöiden suorittaminen vaivatonta.

Kynnyksestä tai muusta korkeusesteestä häittää.

- Väliovien kynnykset voidaan yleensä poistaa, myös wc:n oven kynnys.
- Jos wc:n tai suihkutilan ovesa korkeusero, jota ei voida poistaa, hankitaan ns. askelnostin.
- Tasoero parvekkeen ja huoneen välillä voidaan yleensä korjata parvekkeelle asennettavan lauta- tai muun ritilälattian avulla.
- Suihkutilan kynnys voidaan poistaa oven levyisen kuivakaivon avulla, jos se rakenteellisesti on mahdollista.

Yhteistä esteettömille oville on:

- Oven leveys on 10 M (1 metri) tai leveämpi, jolloin vapaa kulku- leveys on aina vähintään 850 mm. Lukon, painikkeen ja vetimen ulkonema tulee ottaa huomioon vapaata leveyttä mitoittaessa.
- Oven korkeus 21 M (2,1 metriä), jolloin vapaa kulkukorkeus on 2050 mm.
- Ovi on yksilehtinen
- Jos kynnys vaaditaan, on sen korkeus korkeintaan 20 mm.
- Vetimet ja painikkeet ovat tukevia ja selkeästi hahmotettavissa.
- Ovi on varustettu aukipitolaitteella, joka soveltuu niin vanhukselle kuin pyörätuolin käyttäjällekin tai ovi on varustettu ovensulkimella.

Lisätietoja oviympäristön korjauksesta, uusista laitehankinnoista ja rahoituksesta voi kysyä:

Rakenteet, rakenteiden muutokset:

- rakennustarkastaja
- korjausneuvoja
- insinööri- ja arkkitehtitoimistot

Oven varusteet, esteettömyysvarusteet, automatiikka:

- ABLOY -valtuutetut lukkoliikkeet
- kunnan esteettömyysasiamies
- kunnan korjausneuvoja
- paikkakunnan vammaisjärjestöt

Rahoitus:

- kunnan korjausneuvoja
- kunnan esteettömyysasiamies
- kunnansosiaalitoimisto/
kodinhoitaja/ kotisairaanhoidaja

www-osoitteita:

- www.abloy.fi
- www.invalidiliitto.fi, sivulla on linkit eri vammaisjärjestöjen sivuille
- www.isak.fi
- www.proteesisaatio.fi
- www.proteesisaatio.fi/pikosystems
- www.rakennustieto.fi
- www.respecta.fi
- www.suomenovi.fi

LUKITUSALAN AMMATTILAISEN TUNNISTAT TÄSTÄ MERKISTÄ

**ABLOY®
VALTUUTETTU**

markkinointi.suomi@abloy.com
<http://www.abloy.fi>

**Etelä-Suomi
Abloy Oy**
Soidinkuja 4
00700 HELSINKI
puh. (09) 7779 4200
fax (09) 7779 4377

**Länsi-Suomi
Abloy Oy**
Tohlopinranta 28
33270 TAMPERE
puh. (03) 284 0111
fax (03) 284 0280

**Itä- ja Pohjois-Suomi
Abloy Oy**
Wahlforssinkatu 20
80100 JOENSUU
puh. (013) 2501
fax (013) 250 2209

Abloy Oy on osa ASSA ABLOY -lukituskonsernia.

ASSA ABLOY on maailman johtava lukkojen ja turvallisuuslaitteiden valmistaja, joka tarjoaa asiakkailleen parhaat tuotteet turvalliseen, tyylikkääseen ja helppoon kulkemiseen.